

До питання класифікації медичних документів

Філіппова Наталя

*Кафедра інформаційних комунікацій та бібліотекознавства
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Київ, Україна
filippova.natalya@hotmail.com*

The importance of classification for records ordering is revealed and the classification schemes developed by record studies researchers are analyzed. Sources devoted to this problem are considered from the point of view of their conditional division into two generalizing groups according to the aspects of records differentiation. Within the first, the general classification schemes are characterized, while the second is dedicated to specific record studies devoted to certain types of records.

Ключові слова: класифікація документів, медичні документи, медична галузь.

Як зазначає О. М. Збанацька за результатами проведеного нею аналізу досліджень у галузі інформаційно-пошукових мов, в Україні класифікаційні основи були закладені ще у XVII ст. з появою перших інвентарних описів документів та своєрідних тематичних покажчиків у новоствореному тоді державному архіві, який за часів Б. Хмельницького містився у гетьманській резиденції в м. Чигирині [3, 83].

Вважаємо доцільним умовний поділ проаналізованих джерел з проблематики класифікації документів на дві узагальнюючі групи, виокремлення яких пов'язано з розглянутими у них аспектами диференціації документів. Джерела першої групи характеризують загальні схеми класифікації, у той час як друга репрезентує спеціальні документознавчі розвідки присвячені конкретним видам документації.

У межах підручника з навчального курсу «Документознавство» одного з лідерів вітчизняного документознавства Н. М. Кушнарєнко чільне місце відводиться детальному аналізу окремих видів документів – їм

присвячено два з трьох розділів начального видання. Окрім того, одна з глав підручника висвітлює питання класифікації документів, що дозволяє встановити специфіку кожного виду і типу документа, допомагає орієнтуватися у всьому розмаїтті документної інформації [5, 97–99].

У контексті теорії соціальної інформаційної комунікації класифікація документа знайшла висвітлення у працях автора ноокомунікаційної концепції документознавства Г. М. Швецової-Водки. З точки зору предмету нашого дослідження особливий інтерес викликає фасет блоку класифікаційної схеми, що передбачає поділ «за сферою виникнення інформації та об'єктом відображення» [8, 178–180]. На думку Г. М. Швецової-Водки, практика роботи з документами передбачає важливість конкретизованої класифікації, що відбивала б особливості окремих класів документів [8, 180], що обґрунтовує окремі напрямки класифікації, у тому числі й медичних документів.

Серед спеціальних документознавчих розвідок доцільно зазначити дослідження Л. Г. Тупчієнко-Кадирової, в одному з підрозділів якого представлено інтегрований матричний формат описування та класифікації музичних документів та надано приклади багатоаспектного описування та класифікації основних видів музичних документів [7, 151–170].

У свою чергу, класифікаційний аналіз нормативно-правових актів знайшов висвітлення у дослідженні М. В. Вилегжаніної, яка констатує перспективність системного підходу до класифікації нормативно-правових актів, здатного забезпечити повноту дослідження та надання

характеристики вичерпної сукупності ознак документів та зв'язків між ними [2, 69].

Невпинний розвиток новітніх технологій цілком закономірно призвів до актуалізації документознавчих розвідок у царині класифікації електронних документів. Зокрема, на основі узагальнення досвіду Федеративної Республіки Німеччина В. В. Рудюк запропонував власний підхід до розробки системи функціональної класифікації електронних документів [6, 137]. Власний підхід до класифікації документів з електронними носіями інформації було також запропоновано Ю. С. Ковтанюком [4, 125].

З точки зору відповідності галузевої спрямованості близьким до нашої теми джерелом є дослідження Н. О. Артамонової: у межах розділу, присвяченого комунікаційним засобам інформаційно-бібліотечного та патентного забезпечення інноваційного розвитку медичної науки, автор характеризує електронні інформаційно-бібліотечні ресурси в Інтернет-просторі медичної науки. Найбільше значення у контексті даної публікації для нас має висвітлення Н. О. Артамоною питання класифікації електронних інформаційних ресурсів за різними ознаками з використанням інтегрованого підходу, що враховує їхній сучасний розвиток, складність структури та походження [1, 260–261].

Таким чином, класифікаційні схеми дозволяють зорієнтуватись у багаточисельному масиві документів і сприяють їх належному впорядкуванню в межах єдиного інформаційного простору держави як на узагальнюючих засадах, так і в межах спеціальних документознавчих досліджень. Всупереч існуючим відмінностям у запропонованих науковцями класифікаційних схемах, переважна більшість з них віддають перевагу фасетно-блочній структурі побудови класифікації документів, яка передбачає багатоаспектний аналіз документів за різними ознаками. Окрім того, автори спеціальних класифікаційних схем розробляють свої класифікації на основі визначення специфічних, а не загальних ознак досліджуваного ними виду документів.

Визнаючи беззаперечну значущість ґрунтового дослідження інформаційно-бібліотечного та патентного забезпечення медичної науки Н. О. Артамоною, все ж дозволимо собі констатувати відсутність

комплексного аналізу системи медичної документації, розробка класифікаційної схеми якої вбачається перспективним завданням подальших наукових пошуків у царині медичного галузевого напрямку науки про документ.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] N. Artamonova, "Informational, librarian and patent providing system of medical science of Ukraine: genesis, structure, development strategy", (in Ukrainian). Kharkiv: Kharkiv State Academy of Culture, 2013.
- [2] M. Vylegshanina, "The Legal Acts in communication environment of modern Ukraine", (in Ukrainian). Kyiv: The National Academy of Culture and Arts Executives, 2011.
- [3] O. Zbanatsca, "Archival information and search systems: expansion of searching possibilities (1991–2008)", (in Ukrainian). Kyiv: The State Academy of Culture and Arts Executives, 2010.
- [4] Y. Kovtaniuk, "Electronic record studies in Ukraine: the nature of scientific direction, the history of the formation, development prospects", (in Ukrainian). Kyiv: The State Archival Service of Ukraine, The Ukrainian Research Institute of Archival Affairs and Records Keeping, 2012.
- [5] N. Kushnarenko, "Record Studies", (in Russian). Vol.: Higher Education of the XXI century. Kyiv: Znannia, 2006.
- [6] V. Rudyuk, "Electronic document circulation management system in Federal Republic of Germany (1990–2006)", (in Ukrainian). Kyiv: The State Academy of Culture and Arts Executives, 2008.
- [7] L. Tupchyienko-Kadyrova, "Musical document: definition, classification and description methodology (for example, the creative legacy of the composer Y. S. Meytus (1903-1997)", (in Ukrainian). Kyiv: The State Archival Service of Ukraine, The Ukrainian Research Institute of Archival Affairs and Records Keeping, 2005.
- [8] H. Shvetsova, "Record and book in social communications system", (in Ukrainian). Rivne: Rivne State University of Humanities, 2001.